

IKUN JEESSUS SAAPUU

LUOMAKUNTA PELASTUU

OSA 1 (2)

JUHANI AITOMAA

Kannen kuva: Ylösnousemus, James Jacques Joseph Tissot (1836 - 1902)

Kaksiosainen kirjasarja ilmestyy sähköisenä, eli e-kirjana (pdf)
hintaan 19,90e. Se toimitetaan tilaajan ilmoittamaan
sähköpostiosoitteeseen tai voi ladata BoD -kirjakaupasta.

Kirjat painetaan myös paperiversiona. Hinta 29,90e. Kirjaa voi tilata:

BoD -kirjakaupasta: <https://kirjakauppa.bod.fi/>

Kirjakaupoista

Allaolevista osoitteista. Ilmoita tällöin nimesi,
yhteystietosi (puh./sposti) ja postiosoitteesi:

Sähköpostin kautta: foorumi@kristitynfoorumi.org
Kirjoittajalta: juhani.aitomaa@gmail.com

Tekstiviestillä: 045 7830 9293

Kirjeitse: Kustannus Näkökulmajulkaisut, Viskurintie 7, 37500 Lempäälä

KUN JEESSUS SAAPUU

LUOMAKUNTA PELASTUU

Kristuksen toisen tulemisen tarkastelua

1 (2)

Juhani Aitomaa

Kun Jeesus saapuu - luomakunta pelastuu
Kristuksen toisen tulemisen tarkastelua

2025

Kustantaja
Kustannus Näkökulmajulkaisut/KF
Viskurintie 7
37500 Lempäälä

Copyright
Juhani Aitomaa 2025

ISBN 978-952-69763-1-0 (pehmeäkantinen)
ISBN 978-952-69763-2-7 (PDF)

Tutustu kirjaan sivulla <https://www.kristitynfoorumi.org>

Painopaikka

Sisällysluettelo:

Alkusanat ...9

Jeesuksen toinen tulemus on ihmiskunnan
ja luomakunnan ainoa pelastus ...9

Luku 1. Kirjaimellinen vai vertauskuvallinen tulkinta ...14

-Päälinjat ...14

-Allegorinen, historiallinen ja preteristinen tulkinta ...15

-Kirjaimellinen, futuristinen tulkinta ...16

Luku 2. Millennialismi ...17

-Premillennialismi ...17

-Amillennialismi ...20

-Postmillennialismi ...25

Luku 3. Usko on uskoa myös Jeesuksen paluuseen ...27

-Kehälliset asiat ja keskeinen asia ...27

-Jumalan valta ja synnin valta ...28

-Jeesuksen tulemus ei riipu eri tulkinnoista ...29

-Raamatullinen usko on Jeesuksen vaikuttama usko ...30

-Pyhät ...31

-Kuolema ja Jeesus voittajana ...32

-Viha ja lopullinen vihan aika ...33

-Valtakunta ...34

Luku 4. Tulkoon Sinun valtakuntasi ...36

-Isä Meidän -rukous ...36

-Jumalan valtakunta uskovassa ...37

-Mitä Jeesus itse sanoo tulemisestaan? ...38

-Messiaan päivät juutalaisuudessa ...40

Luku 5. Karitsan häät ...43

-Hääjuhla Raamatussa, Matt.22 ...43

-Juutalainen hääjuhla ...45

-Mitä yö tarkoittaa? ...47

-Viimeisen pasuunan soudessa ...50

-Viisaat ja tyhvät neitsyet ...54

-Sulhasen seurue ja hääväki ...58

Luku 6. Maailman loppu ...60

-Maailman lopun odotusta ...60

-Vuosi 1000 ...61

-Vuosi 2000 ...62

-Vuosituhansien välillä ...68

-Adventistien suuri pettymys ...69

-Muita toiveita ja ennustuksia ...70

-Väärät Messiaat ...71

Luku 7. Kirkkoisien käsityksiä ...73

-Ensimmäisten vuosisatojen uskovat ...73

-Varhaisimpia kirjaimeellisen tulkinnan ja millennialismin kannattajia ...75

-Varhaisimpia allegorisen tulkinnan ja amillennialismin kannattajia ...84

-Varhaisia Raamatun sanan vääristäjiä ja lahkojohtajia ...94

Luku 8. 1100 -luvulta eteenpäin ...97

-Ei mitään uutta auringon alla ...97

-Esimerkkejä 1100 -luvulta 1700 -luvulle ...98

-Varhaisia "rapture", "rapt" ja "dispensations" -sanojen käyttäjiä ...103

Luku 9. Jesuiitat: Lacunza ja Ribera ...104

-Salaliitto? ...104

-Ylivikaarin lausunto ...106

-Isä Paulin arviointia ...107

-Francisco Ribera ...109

Luku 10. Lainauksia Lacunzan kirjasta ...111

Luku 11. Dispensationalismi: MacDonald, Irving ja Darby ...118

-Margaret MacDonaldin näky ...118

-Edward Irving ei ollut dispensationalisti ...121

-John Nelson Darby ...123

-Darbyismi ja dispensationalismi ...127

-Onko "dispensaatio" vasta 1800 -luvun kehitelmä? ...128

Lähdeaineistoa ...133

ALKUSANAT

Jeesuksen toinen tulemus on ihmiskunnan
ja luomakunnan ainoa pelastus

Ps.50:3: "Meidän Jumalamme tulee eikä vaikene, hänen edellensä käy kuluttava tuli ja hänen ympärillensä väkevä myrsky."

Ihmiskunta on lisääntyvässä määrin näkemässä kuinka se ahneudessaan ja itsekkyydessään tuhoaa kiihtyvällä vauhdilla omaa elinympäristöään. Puhutaan maapallon pelastamisesta ja vaaditaan sekä yritetään tehdä edes joitakin toimia sen eteen. Kuitenkin monet näkevät, että mikään ei muutu ihmisen toimesta. Jos ihminen ei voi pelastaa edes itseään itseltään niin kuinka sitten maapalloa sille aiheuttamastaan tuhosta.

Raamattu on ihmeellinen kirja sille, joka siihen perehtyy. Se todella on Jumalan ilmoitus ihmiskunnalle. Aikamme yrittää vakuuttaa, että Raamattu ja kristillinen usko ovat ihmisen luomus, kuten kaikki muutkin uskonnot. Raamatun ilmoitus eroaa kuitenkin selvästi kaikista ihmistekoisista uskonnoista ja uskomuksista.

Ihmistekoinen uskonto keskittyy aina ihmiseen ja siihen mitä hän voi tehdä tullakseen paremmaksi ja sitä kautta jopa "jumalaksi". Raamattu ei keskity ihmiseen ja hänen mahdollisuuksiinsa itse pelastaa itsensä vaan ilmoittaa sen mahdottomaksi ja turhaksi. Pelastaja on itse Jumala, jonka ihmiseksi syntynyt "Jumalan Poika" meille ilmoittaa. Vain Jumala pelastaa ja haluaa sen myös tehdä.

Vastaus maapallon pelastumiseen on Jeesuksen toinen tuleminen. Tulemisessaan Hän pelastaa tuholta paitsi ihmiskunnan myös koko luomakunnan, josta apostoli Paavali sanoo Room.8:22: *"Sillä me tiedämme, että koko luomakunta yhdessä huokaa ja on synnytytystuskissa hamaan tähän asti."* Jos ihmiset lukisivat Raamattuaan he näkisivät

kuinka se kuvaa syntisen ihmisen aikaa ja mitä synty on tehnyt koko luomakunnalle. Paavali viittaa synnytystuskilla aikaan, joka edeltää kirjaimellista Jeesuksen toista tulemistä.

Juutalaisen perinteen mukaan "Messiaan päivien" olisi tullut alkaa jo 2000 vuotta sitten ja tavallaan se alkoikin Jeesuksen ajasta. Vaikka kansan oppineet osasivat jo tuolloin kirjoitusten mukaan odottaa

Messiaan tuloa, he eivät Häntä tunnistanee. Apostoli Johannes tunsi Messiaan ja kirjoitti 1.Joh.2:18: *"Lapsukaiset, nyt on viimeinen aika"*, viitaten tällä juutalaiseen tietoon Messiaan 2000 -vuoden "viimeisestä ajasta", joka olisi jo koittanut.

Edellä mainittu Psalmi sanoo: *"meidän Jumalamme tulee"*. Jesajan kirjan 9:6 kuvaa ihmeellistä Jeesusta: *"Sillä lapsi on meille syntynyt, poika on meille annettu, jonka hartioilla on herraus, ja hänen nimensä on: Ihmeellinen neuvonantaja, Väkevä Jumala, Iankaikkinen isä, Rauhanruhtinas."* Tässä on ilmoitettu Jeesuksen jumaluus, yhteys Isän kanssa ja että vain Hän tuo rauhan. Raamatullinen rauha merkitsee sekä rauhaa Jumalan kanssa, että rauhaa koko maailmaan.

Ensimmäisessä tulemisessaan Hän sovitti meidät sovitustyönsä kautta Jumalan kanssa. Toisessa tulemisessaan Hän myös asettaa rauhan koko maailmaan, kuten Miika 4:3 ilmoittaa: *"Ja hän tuomitsee monien kansojen kesken, säätää oikeutta väkeville pakanakansoille, kaukaisiin maihin saakka. Niin he takovat miekkansa vantaiksi ja keihänsä vesureiksi; kansa ei nosta miekkaa kansaa vastaan, eivätkä he enää opettele sotimaan."* Herra tuo rauhan mutta Hän myös tuomitsee uppiniskaiset.

Tässä kaksiosaisessa kirjassa käsitellään Jeesuksen toista tulemistä ja sitä, puhuuko Raamattu todella tällaisesta rauhan valtakunnasta, joka olisi koko luomakunnalle ja ihmiskunnalle pelastuksen aika? Onko Raamatussa kuvattu valtakunta yksin taivaassa, toisessa ulottuvuudessa, vai olisiko se ennen sitä myös maan päällä, tässä ulottuvuudessa oleva valtakunta? Onko tästä puhuvia Raamatun profetioita loogista selittää kirjaimellisesti vai vertauskuvallisesti?

Monelta oman aikamme uskovalta näyttäisi puuttuvan käsitys siitä kuinka menneiden sukupolvien kristityt lukivat ja ymmärsivät Sanaa. Sukupolvien keskuudessa on aina ollut niitä, joiden

Sanan ymmärrys ei ole maallista vaan Jumalalta, Sanan kautta saatua. Hengellinen viisaus, Sanan tuntemus on pikemminkin vähentynyt oman aikamme kristityltä sukupolvelta, verrattuna siihen mitä se on aiemmin ollut.

Tässä kaksiosaisessa kirjassa lainataan myös aiempia kristittyjä kirjoittajia. Kristus -keskeinen usko on ollut monelle selviö alkaen aina kristillisen seurakunnan alkuhetkistä. Tämä huolimatta siitä, että tätä uskoa on usein vastustanut ihmisen oma luomus siitä, millainen Kristuksen kirkon tulisi olla. Reformaatio pyrki tätä vinoutumaa korjaamaan mutta ihmisen maailmassa se aina toteutuu vain osittain.

Tämän kirjoittaja haluaa tuoda lukijalle jotakin siitä, mitä ennen meidän aikaamme on kirjoitettu ja luettu. Kirjassa on lainattu useita satoja vuosia sitten kirjoittaneiden teoksia. Voimme puhua noin kahdestatuhannesta vuodesta, sillä tarkastelemme myös jo pian apostolien jälkeen kirjoittaneita. Tapaamme nämä uskovat ystävät ollessamme kerran yhdessä Kristuksen edessä. Vasta siellä selviää raamatullisen kristillisen uskon koko kirjo, sen valtava kirkkaus ja käsittämätön viisaus.

Kirjassa 1 käsitellään ja sivutaan mm. varhaisten kristittyjen profetian tulkintaa, kuinka ja miksi eri tulkinnat syntyivät, miksi osa kristikuntaa tulkitsee Raamattua vertauskuvallisesti ja osa kirjaimellisesti, onko sillä pelastushistoriallista merkitystä, edustaako kirjaimellinen tulkinta pääosin ”jesuiittojen salaliittoa”, onko Jumalan valtakunta vain taivaassa vai myös maan päällä, jne.

Kirjassa 2 tarkastellaan tarkemmin VT:n profeettojen sekä UT:n evankelistojen ja apostoleiden ilmoituksia, jotka voidaan liittää Kristuksen paluun aikaan. Tarkastellaan myös Matteuksen lukua 24 ja sen ”sisarlukuja” Markuksen ja Luukkaan evankeliumeissa. Eri tulkintoja on aina esitetty kirkkokuntien ja seurakuntayhteisöjen keskuudessa.

”Evankeliumit olivat monille kirkkoisille todiste siitä, että ne oli kirjoitettu ’silminnäkijäkaudella’¹. On paljon vaikeampaa selittää, miten tuo juutalainen ensimmäinen sukupolvi olisi voinut kirjoittaa evankeliuminsa jälkikäteen, sillä niissä ei sanota juuri mitään tuhosta. Tämä ajatus on saamassa jälleen merkittävää tukea tutkijayhteisössä (kuten J. A. T. Robinson, Carsten P. Thiede ja Klaus Berger, muiden muassa)².”

Raamatun tutkiminen on ihmiselle loppumaton prosessi. Sen aikana kokee lisääntyvästi kuinka vähän, jos lopulta juuri mitään, me ymmärrämme Jumalan suuruudesta ja ihmeellisyydestä. Silti Raamattu on annettu ja kirjoitettu meille ihmisille ja meitä varten. Se on säilynyt käytännössä muuttumattomana vuosituhat toisen jälkeen, vaikka on niitä, jotka väittävät toisin.

Vuonna 2023, pääsiäisen aikaan, YLE mainosti innolla kirjaa ”Sensuroitu”³. Kustantajan tiedotteen mukaan se todistaa kuinka ”Raamatun muuttumatonta pyhää tekstiä ei ole koskaan ollut olemassakaan.”⁴ Kirjasta huomaa kuinka köykäisillä perusteilla eräät tutkijat tuomitsevat Raamatun ja kuinka paljon he jättävät sanomatta sitä, mikä sotii heidän käsitystään vastaan.

Tämän kirjasarjan ensisijainen tarkoitus ei ole todistella onko vertauskuvallinen vai kirjaimellinen tulkinta oikea. Itse puhuisin loogisesta tulkinnasta. Se lähtee ajatuksesta, että Raamattu ei ole salakieltä, jota pitäisi sellaisena tulkita. Jakeet ja asiat on ymmärrettävä Raamatun kokonaisvaltaisen ilmoituksen pohjalta. Muutoin asia jää hämäräksi ja sille keksitään merkityksiä.

Jumala on luonut meille myös terveen järjen. Terve järki toimii ja Herra antaa ymmärrystä kun etsimme sitä Häneen turvaten. Jos kirjaimellinen tulkinta osoittautuu tällaisessa ajattelussa loogisimmaksi, se on sitä. Jos vertauskuvallinen tulkinta selvittää

¹ Eli ennen Jerusalemin tuhoa 70 jKr. kaikkien neljän evankeliumin osalta

² ”Ancient Christian Commentary on Scripture”, ACCS, edited by Thomas C. Oden, InterVarsity Press, 1993

³ ”Sensuroitu, Raamatun muutosten vaiettu historia”, Ville Mäkipelto, Paavo Huotari, Otava, 2023

⁴ <https://www.stinfo.fi/tiedote/69965250/ravisteleva-tietokirja-romuttaa-kasityksemme-raamatun-muuttumattomuudesta?publisherId=64311881>

Raamatun tekstin, se on loogisin. Raamatussa on molempia. Konteksti ja Raamatun kokonaisilmoitus ratkaisee.

Terve järki liittyy Raamatussa ymmärrykseen liittyen siihen viisauteen, joka tulee ihmiselle yksin Jumalalta Hänen Sanansa ilmoituksen kautta. Näin voimme nöyrästi, Jumalalta viisautta pyytäen, tutkia Sanan syvyyksiä samoin kuin sukupolvet ennen meitä.

Tämän kirjoittajana haluan myös kehottaa ja rohkaista kaikkia eri tavoin "kehällisissä" asioissa ajattelevia olemaan avoimella ja "loogisella" mielellä omassa raamatuntutkimisessaan ja vahvistumaan Kristuksen tulemisen odotuksessa. Kun Kristus saapuu, koko luomakunta pelastuu.

Job12:13: "Jumalalla on viisaus ja voima, hänellä neuvo ja ymmärrys."

Ps.119:130: "Kun sinun sanasi avautuvat, niin ne valaisevat ja antavat yksinkertaiselle ymmärrystä."

Snl.4:1: "Kuulkaa, lapset, isän kuritusta ja kuunnelkaa oppiaksenne ymmärrystä."

Snl.9:10: "Herran pelko on viisauden alku, ja Pyhimmän tunteminen on ymmärrystä."

Fil.4:7: "ja Jumalan rauha, joka on kaikkea ymmärrystä ylempi, on varjeleva teidän sydämenne ja ajatuksenne Kristuksessa Jeesuksessa."

Juhani Aitomaa

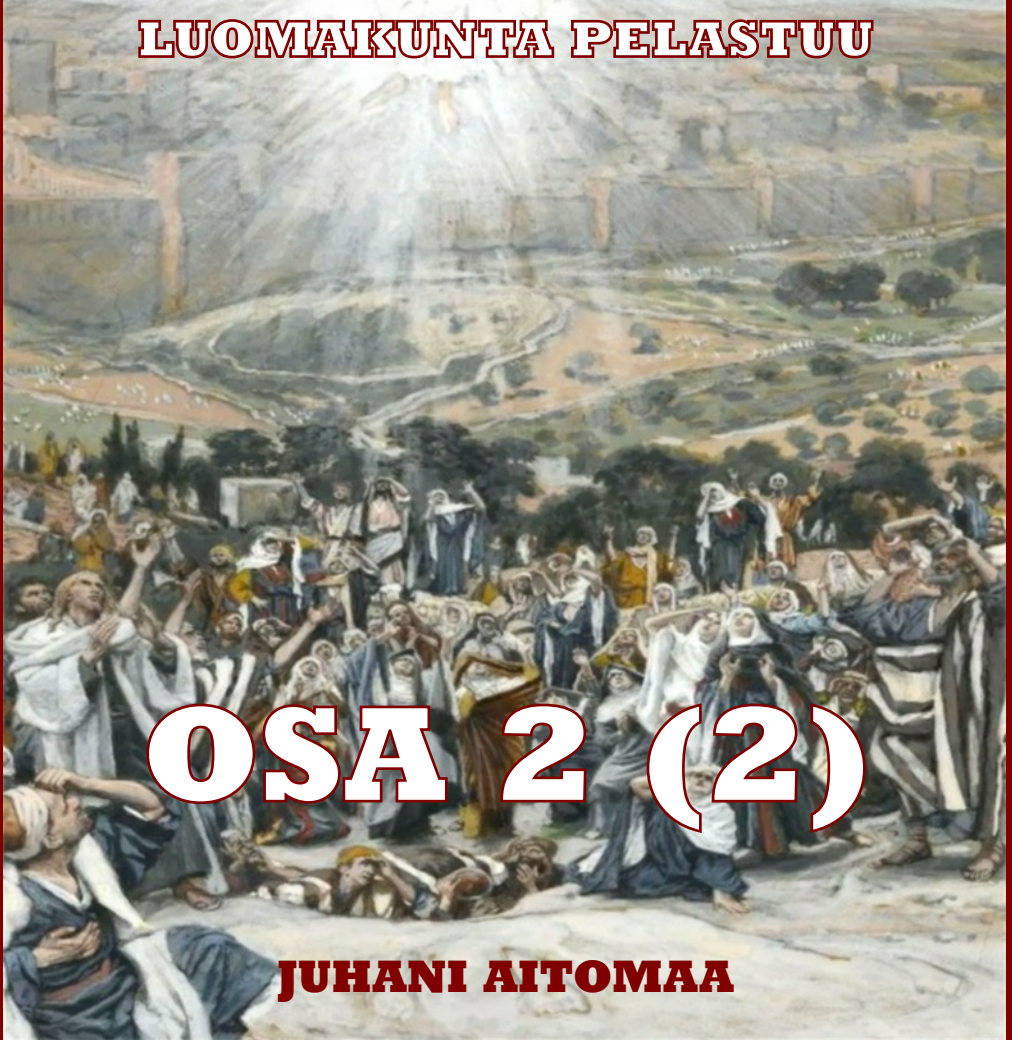
Kirjoissa on monia alaviitteitä ja eri kristillisten suuntien sekä eri aikoina eläneiden raamatunselittäjien tulkintoja. Niiden tarkoitus ei ole esittää kuka on ollut väärässä, kuka oikeassa. Tarkoitus on vain osoittaa sitä laajaa kiinnostusta, mikä Raamattua kohtaan on aina ollut. Kiinnostus on ollut suurta ja vakavaa myös Kristuksen tulemiseen liittyen. Kristuksen toinen tuleminen ei ole erillinen osa evankeliumia, tai vähempiarvoinen osa sitä, vaan liittyy siihen tiiviisti kuten ensimmäinenkin tuleminen.

KUN JEEBUS SAAPUU

LUOMAKUNTA PELASTUU

OSA 2 (2)

JUHANI AITOMAA

Kannen kuva: Ylösousemus, James Jacques Joseph Tissot (1836 - 1902)

Kaksiosainen kirjasarja ilmestyy sähköisenä, eli nettiversiona (pdf). Se toimitetaan tilaajan ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen.

Kirjat painetaan myös paperiversiona. Kirjaa voi tilata kirjakaupoista ja allaolevilla tavoilla. Tilauksessa ilmoita nimesi, yhteystietosi (puh./sposti) ja postiosoitteesi:

Sähköpostin kautta: foorumi@kristitynfoorumi.org
Kirjoittajalta: juhani.aitomaa@gmail.com

Tekstiviestillä: 045 7830 9293

Kirjeitse: Kustannus Näkökulmajulkaisut, Viskurintie 7, 37500 Lempäälä

KUN JEESSUS SAAPUU

LUOMAKUNTA PELASTUU

Kristuksen toisen tulemisen tarkastelua

2 (2)

Juhani Aitomaa

Kun Jeesus saapuu - luomakunta pelastuu
Kristuksen toisen tulemisen tarkastelua

2025

Kustantaja
Kustannus Näkökulmajulkaisut/KF
Viskurintie 7
37500 Lempäälä

Copyright
Juhani Aitomaa 2025

ISBN 978-952-69763-1-0 (pehmeäkantinen)
ISBN 978-952-69763-2-7 (PDF)

Tutustu kirjaan sivulla <https://www.kristitynfoorumi.org>

Painopaikka

Sisällysluettelo:

Alkusanat

Jeesuksen toinen tulemus on ihmiskunnan ja luomakunnan ainoa pelastus

Luku 1 Raamatun profeetat puhuvat ...7

-Joel ...9

Joona ...

Aamos ...11

Hoosea ...13

Jesaja ...17

Miika ...32

Naahum ...35

Sefanja ...36

Jeremia ...37

Habakuk ...45

Daniel ...46

Hesekiel ...49

Obadja ...57

Paluun jälkeen

Haggai ...58

Sakarja ...59

Malakia ...62

Luku 2 Otteita Sakarjan kirjan luvuista 12-14 David Baronin mukaan ...65

Luku 12 ...67

Luku 13 ...74

Luku 14 ...77

Luku 3 Evakelistat ja apostolit ...88

Matteus ...88

Markus ...95

Luukas ...97

Johannes ...101

Apostolien teot ...102

Roomalaisille ...103

1.Korittolaisille ...104

2.Korittolaisille ...105

Kolossalaisille ...106
1.Tessalonikalaisille ...106
2.Tessalonikalaisille ...107
1.Timoteukselle ...108
2.Timoteukselle ...109
Tiitukselle ...109
Heprealaisille ...110
1.Pietarin kirja ...111
2.Pietarin kirje ...111
1.Johanneksen kirje ...112
Jaakob ...112
Juuda ...113
Ilmestyskirja ...114

Luku 4 Vertailu Matteus 24, Markus 13, Luukas 21 ...120
Jeesus ilmoittaa Jerusalemin hävityksen ...120
Opetuslapset haluavat tietää hävityksestä ja lopun ajasta ...121
Jeesus puhuu lopun ajasta ...122
Messiaan päivät, synnytystuskien alku ...123
Kaikkien kansojen vihattavaksi ...124
Pako ...127
Suuri ahdistus ...129
Jeesus tulee ...131
Viikunapuu ...134
Nooan aika ...135
Valvokaa ...137
Varoitus palvelijoille ...139

Luku 5 Messiaan valtakunta ...141

LUKU 1

Raamatun profeetat puhuvat

Profeetat ovat aikajärjestyksessä, eivät niin kuin he esiintyvät Raamatun lehdillä. Eri lähteet antavat hiukan eri arvioita profeettojen elin- ja toiminta-ajasta. Ajat tässä ovat pääosin ”Understand Christianity” sivuston ”Chronology of the Prophets” mukaan. Israelin valtio erosi Israelin ja Juudan erillisiksi kuningaskunniksi jo n. 930 eKr.

Jooel n. 835-796 (Juudassa)

Joona n. 780-760 (Israelissa, Niinive)

Aamos n. 760-750 (Israelissa)

Hoosea n. 760-720 (Israelissa)

Israelin (10 heimoa) pakkosiirtolaisuus alkaen 732 ja 722:

Jesaja n. 739-685 (Juudassa)

Miika n. 737-690 (Juudassa)

Naahum n. 664-612 (Juudassa)

Sefanja n. 640-608 (Juudassa)

Jeremia n. 627-580 (Juudassa)

Habakuk n. 620-610 (Juudassa)

Juudan (Juuda ja Benjamin sekä Israelista Juudaan paenneet)

pakkosiirtolaisuus 597 ja 587

Daniel n. 606-530 (Babyloniassa)

Hesekiel n. 592-570 (Babyloniassa)

Obadja n. 586-, tai jo n. 845- (Juudassa)

Paluun jälkeen

Haggai n. 520-516 (Juudassa)

Sakarja n. 520-518 (Juudassa)

Malakia n. 445-425 (Juudassa)

Profeetat puhuvat Israelin ja Juudan kansojen, sekä Jerusalemin luopumuksesta, sen seurauksesta, kansan karkotuksesta, armahduksesta, paluusta, Herran päivästä eli Messiaan tulemisen ajasta, ja tuomiosta pakanakansoille sekä Israelin pelastuksesta. Messiaan valtakunta on rauhan aikaa kaikkialla maailmassa. Se on myös Luoja Jumalan ja Kristuksen sovitus työn tuntemisen aikaa.

On selvää, että eräät Israelia koskevat profetiat toteutuivat jo ennen tai viimeistään 70 jKr., kun Rooman sotaväki tuhosi Jerusalemin. Jeesus selvästi ilmoitti temppelin tuhoutumisen Luuk.21:6, Matt.24:2. Preterismi, jossa myös on eri tulkintalinjoja, katsoo suurimman osan tai kaikkien profetioiden toteutuneen ennen vuotta 70 jKr. Profetiat sovitetaan lähinnä Israelin ja kirkon historiaan. Futuristinen, dispensationalistinen tulkinta katsoo suuren osan profetioista olevan vielä toteutumatta. Useat profetiat toteutuvat tulevaisuudessa Jeesuksen tulemuksen ajan läheisyydessä ja sen koittaessa.

”Profetian, oikein ymmärrettynä, ...tärkein arvo ei ole tuoda meille tietoa ’tulevista asioista’, joita pidetään yksittäisinä tapahtumina, vaikka se voi olla tärkeää, vaan antaa meille mahdollisuus yhdistää tulevaisuus menneisyyteen osana Jumalan suurta tarkoitusta ja suunnitelmaa, joka on ilmoitettu Pyhässä Kirjoituksessa. Tosiseikat Jeesuksen elämästä ja kuolemasta olivat musertava todiste Vanhan testamentin inspiraatiosta, kun hän ylönousemuksensa jälkeen pyrki vahvistamaan opetuslasten uskoa: ’Ja hän alkoi Mooseksesta ja kaikista profeetoista ja selitti heille, mitä hänestä oli kaikissa kirjoituksissa sanottu¹” (Luuk.24:27).

¹ ”The Coming Prince”, Sir Robert Anderson, Pickering & Inglis, Lontoo, 1894. Robert Anderson (1841-1918) oli ehkä aikansa tunnetuin presbyteerinen maallikkoevankelista. Hänen raamatuntulkintansa oli futuristinen, dispensationalistinen, apologetiikkaan ja profetiaan liittyvä. Andersonin maallinen työura oli poliisissa ja hän toimi mm. Lontoon Metropolitan Police (Skotland Yard) rikostutkimusosaston johdossa vuosina 1888-1901. Vaativan työnsä ohessa hän kirjoitti 17 kristillistä kirjaa ja puhui monissa konferensseissa sekä muissa tilaisuuksissa

Joel

Herra ilmoittaa Israelin karkotuksen ja ahdistuksen, pakanain tuomion ja sen syyn, sekä Israelin lopullisen kääntymisen. Herra ei enää anna pakanoiden häväistä kansaansa vaan kokoa pakanat ja käy heidän kanssaan oikeutta tuhoamalla heidän sotavoimansa. Tämä voi tapahtua vain Jumalan kautta messiaanisen ajan koittaessa maan päälle. Raamattu ilmoittaa, että Israelia vihaavien kansakuntien sotajoukko kukistuu. Liittyy myös esim. Jesajan lukuun 2, Jeremia 30, 46, Hesekiel 39, Daniel 8, Obadja 1, Miika 4, ymv.

Luvussa 2 kuvataan Herran päivää, jolloin *”jokainen maan asukas on vapiseva, sillä Herran päivä tulee”* (j.1). Luvun alku osoittaa tässä tarkoitettavan Siionia, Israelia, Jerusalemia. Maahan on hyökkäävä *”lukuista ja väkevä kansa, jonka vertaista ei ole ollut ikiajoista asti eikä tämän jälkeen enää tule, tulevaisten polvien vuosiin saakka”* (j.2). Tässä hädässä *”Herra kiivaili maansa puolesta ja sääli kansaansa”* (j.18). *”Enkä minä anna enää häväistä teitä pakanain seassa”* (j.19). Israelin kääntyminen kansana⁴ ilmoitetaan: *”te tulette tietämään, että Israelin*

² Herran päivällä on kaksijakoinen merkitys. Se on sekä ahdistus ja kauhistus, että onni, turva ja pelastus.

³ Allegorisen tulkinnan kannattajista moni liittää luvussa kuvatut joukot historian suurvaltoihin Babyloniin, Meedo-Persiaan, Kreikkaan ja Roomaan. Eri käännöksissä on hiukan eroa siinä, tarkoitetaanko tässä lopullista suurta armeijaa, jonka jälkeen ei enää sellaista ilmene, vaiko armeijaa, jonka jälkeen tulevaisuudessa vielä ilmenee suuri joukko. Tässä voidaan nähdä esim. Assyrian mahtavan armeijan saapuminen tai viimeisen ajan suuri armeija, jota profeetta pyrkii kuvaamaan mutta koska hänellä ei ole sanoja näkemilleen sotakoneille, hän mainitsee *”kuin hevoset”, ”kuin sotavaunut”, ”kuin sankarit”* jne. Luvun kontekstissa Israel on maassaan eikä sitä enää anneta häväistäväksi kansojen seassa ja se tulee tuntemaan Herransa, tämä viittaa lopun ajan viimeiseen aikaan. Jakeen 32 mainintaa siitä, että pelastuneet ovat Siionin vuorella ja Jerusalemissa on vaikea soveltaa historialliseen tulkintaan ottaen huomioon jakeiden 2 ja 3 kontekstin

⁴ Israelin jäännös, kuten mm. Jes.10:20-22 puhuu samasta ajasta: *”Sinä päivänä ei Israelin jäännös eivätkä Jaakobin heimon pelastuneet enää turvaudu lyöjäänsä, vaan totuudessa he turvautuvat Herraan, Israelin*

keskellä olen minä”(j.27). ”Herran päivää tulee, se suuri ja peljättävä”(j.31) ja tuolloin ”jokainen, joka huutaa avuksi Herran nimeä, pelastuu”(j.32).

Luvussa 3 sanotaan kuinka ”niinä päivinä ja siihen aikaan, kun minä käänän Juudan ja Jerusalemin kohtalon”(j.1) toimitetaan pakanakansojen tuomio, koska ”he ovat hajottaneet sen (Israelin) pakanakansain sekaan, ovat jakaneet minun maani”(j.2). ”Senjälkeen israelilaiset kääntyvät ja etsivät Herraa, Jumalaansa, ja Daavidia, kuningastansa. Vavisten he lähestyvät Herraa ja hänen hyvyyttänsä päivien lopulla⁵”(j.5).

”Julistakaa tämä pakanakansain seassa, alkakaa pyhä sota, innostakaa sankareita, lähestykööt, hyökätkööt kaikki soturit”(j.9). ”Lähtekööt liikkeelle, hyökätkööt kansakunnat Joosafatin laaksoon; sillä siellä hän istuu tuomitsemassa kaikkia pakanakansoja, joka taholta tulleita”(j.12). Kuvaus koskee Messiaan paluun aikaa sillä silloin ”Herra ärjyy Siionista... Jerusalemissa... mutta Herra on kansansa suoja, Israelin lasten turva”(j.16). ”Ja te tulette tietämään, että minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka asun Siionissa, pyhällä vuorellani. Ja Jerusalem on oleva pyhä, ja vieraat eivät enää kulje sen läpi”(j.17), ” ja Herra on asuva Siionissa”(j.21).

Pyhään. Jäännös palajaa, Jaakobin jäännös, väkevän Jumalan tykö”

⁵ Luvun 3 monet jakeet viittaavat pakanakansojen tuomioon kun taas Israel pelastuu lopulliselta tuholta kääntäytyään Herran puoleen luvun 2 lopun maininnan mukaan. Joelin kirjan kuvaus on loogista liittää Messiaan toiseen tulemiseen kuten muutkin vastaavat raamatunkohdat

Aamos

Kirja puhuu Israelin valinnasta ja Herrasta luopumisesta, jota seurasi maasta karkotus. Israelia seulotaan kansojen seassa. Lopulta Jumala muuttaa kansansa Israelin kohtalon.

Luvussa 3 Herra ilmoittaa Israelille kuinka *”ainoastaan teidät minä olen valinnut kaikista maan sukukunnista”*(j.2).

Luku 5 toteaa Herran päivästä, eli Messiaan tulemisen ajasta: *”Voi teitä, jotka toivotte Herran päivän tulemista”*(j.18). *”Eikö Herran päivä ole pimeys, eikä valkeus, eikä se ole synkeys, jossa ei valoa ole”?*(j.20). Herran päivä on *”synkeys”* niille, jotka eivät Häntä odota.

Luku 8 käyttää Raamatussa toistuvaa mainintaa Herran päivästä, eli *”se päivä”*: *”Ja on tapahtuva sinä päivänä, sanoo Herra, Herra, että minä annan auringon laskea sydänpäivällä ja teen maan pimeäksi keskellä kirkasta päivää”*(j.8). Luvussa 9⁶ kuvataan kuinka kansan luopumuksen tähden *”minä käsken seuloa Israelin heimoa kaikkien*

⁶ Vahvasti allegorinen perinne Raamatun selityksessä on johtanut aikojen saatossa monet Kristus keskeisetkin raamattuoppineet uskomaan, ettei kirjaimellisella Israelilla voi enää olla merkitystä. Siksi siihen liittyvät profetiat on selitettävä kristillistä uskoa ja seurakuntaa tarkoittaen. Esimerkiksi J. P. Lange (kalvinisti, 1802-1884), kirjoittaa kommentaarissaan, että on virheellistä odottaa Israelia koskevien lupauksen täyttyvän kirjaimellisesti. Lupaukset kuuluvat Kristuksen kirkolle. Koskien tätä Aamos 9:11-15 kohtaa Lange lainaa varhaisempaa Rupertus Meldenius (lut., 1582-1651): *”Ja he rakentavat kaupunkia jne. Tämä ei kaipa selitystä, sillä kaikkialla maailmassa, keskellä pakanuuden autiomaata, jonka Jumala oli ennen hylännyt, on syntynyt Kristuksen seurakuntia, joita voidaan kutsua kaupungeiksi uskon lujouden tähden, toivon ilon tähden viinitarhoiksi ja rakkauden suloisuuden tähden puutarhoiksi; niissä he asuvat, jotka ovat rakentaneet ne Sanan kautta, niissä he juovat ilon viiniä, jotka ovat muodostaneet ne käskyillä, niissä he syövät hedelmiä, jotka ovat edistäneet niitä neuvoilla.”* Allegorinen tulkinta tästä on kaunis toive kirkkolaitoksen tulevaisuudesta mutta ei se pysty antamaan loogisesti selvää kuvausta Raamatun ilmoituksesta. Kysymys on selvästi Israelista eikä seurakunnasta. Tätä samaa kaikki profeetat vahvistavat

kansojen seassa”(j.9). Sen jälkeinen tulevaisuus ilmoitetaan: ”Sinä päivänä minä pystytän jälleen Daavidin sortuneen majan... kuin se oli muinaisina päivinä”(j.11). ”Silloin minä käännän kansani Israelin kohtalon”(j.14), ”eikä heitä enää revitä pois maastansa”(j.15). ”Sinä päivänä”, ”silloin”, viittaa loogisesti Messiaan tulemisen aikaan.

Hoosea

Profeetta puhuu toivon ajasta, joka Israelilla on edessä. Mutta sitä ennen kansa kärsii syntinsä seurausta. Lopulta, ”sinä päivänä”, ahdistus saa heidät etsimään Herraa Jumalaansa. Näitä lupauksia ei pitäisi yrittää väkisin selittää Israelin tai kirkon historian tapahtumina. Loogisemmalta tuntuu turvata kirjaimelliseen ja futuristiseen tulkintaan, jossa Israel on Israel ja Kristuksen, Messiaan toinen tulemus on vielä edessä.

Hoosean kirjan luvussa 2 kuvataan kuinka *”sinä päivänä, sanoo Herra, sinä puhuttelet minua: 'Minun mieheni', etkä enää puhuttele minua: 'Minun Baalini'”(j.16). ”Ja sinä päivänä minä teen heidän hyöväksensä liiton metsän eläinten ja taivaan lintujen kanssa ja maan matelevaisten kanssa”; ja jousen ja miekan ja sodan minä särjen maasta ja annan heidän asua turvassa”(j.18). ”Sinä päivänä minä kuulen, sanoo Herra, minä kuulen taivasta, ja se kuulee maata”(j.21).*

Meidän aikanamme Israel, osa juutalaista kansaa, on ollut omassa maassaan vuosikymmeniä, mutta silti sillä ei vielä koskaan ole ollut täysin turvallista rauhan aikaa⁸. Jumalan tuleva ”liitto” Messiaan tulemisessa takaa rauhanajan ihmisille, eläimille ja koko luomakunnalle, joka nyt vielä *”huokaa ja on synnytytystuskissa hamaan tähän asti”*, Room.8:22.

Luku 3 kuvaa kuinka *”kauan aikaa”* ennen edellä mainittua päivää, *”saavat israelilaiset olla ilman kuningasta ja ruhtinasta, ilman uhria...”(j.4). Mutta lopulta: ”Sen jälkeen israelilaiset kääntyvät ja etsivät Herraa, Jumalaansa, ja Daavidia, kuningastansa. Vavisten he lähestyvät*

⁷ Viittaus samaan mitä luemme luvatus maanpäällisen valtakunnan olosuhteista mm. Hes.34:25: *”Ja minä teen heidän kanssansa rauhan liiton; minä lopetan maasta pahat eläimet, niin että he asuvat turvallisesti erämaassa ja nukkuvat metsiköissä”*

⁸ Noin puoli vuotta ennen tämän kirjan aloittamista Hamasin palestiinalaiset terroristit teurastivat vuonna 2023 säälimättä suuren joukon juutalaisia vauvoja, lapsia, äitiä, isiä ja vanhuksia. Yli 200 vietiin vankeina Gazaan, joista osa saatiin vapaiksi, osa on tapettu vankeudessa, osa kärsii vankeina edelleen (kirjan tämän osan tarkistusaikana 26.03.2025)

Kustannus Näkökulmajulkaisut

Muita kirjoja Juhani Aitomaalta, mm.:

Messiaan Israel, 1993

Uusi Viini Juovuttaa, 2001

Katse Öljymäeltä, 2002

Israelin 10 Heimon Vaellus, 2015

Trump Profetiat, 2018

Kulissien Takana, 2001 (käännös J.A.)

Katso, Jumalan Karitsa, 2005

(Per-Olof Malk, Olavi Peltola, Paavo Suihkonen, Matti Pyykkönen,
Paavo Lievonen, Juhani Aitomaa)

Edellä mainitut ja muita nettikirjoja useilta kirjoittajilta,
artikkeleita, mp3 luentoja, videoita, ym. ladattavissa, luettavissa,
kuunneltavissa ja katsottavissa **ilmaiseksi** sivulla
<https://www.kristitynfoorumi.org>

Kristityn Foorumi ry

Ihmiskunta näkee yhä lisääntyvässä määrin kuinka se ahneudessaan ja itsekkyydessään tuhoaa kiihtyvällä vauhdilla omaa elinympäristöään. Puhutaan maapallon pelastamisesta ja vaaditaan sekä yritetään tehdä edes joitakin toimia sen eteen. Kuitenkin monet näkevät, että mikään ei muutu ihmisen toimesta. Jos ihminen ei voi pelastaa edes itseään itseltään niin kuinka sitten maapalloa sille aiheuttamastaan tuhosta.

Vastaus maapallon pelastumiseen on Jeesuksen toinen tuleminen. Tulemisessaan Hän pelastaa tuholta paitsi ihmiskunnan myös koko luomakunnan, josta apostoli Paavali sanoo Room.8:22: *"Sillä me tiedämme, että koko luomakunta yhdessä huokaa ja on synnytytystuskissa hamaan tähän asti."* Jos ihmiset lukisivat Raamattuaan he näkisivä kuinka looginen ja totuuden mukainen se on kuvatessaan syntisen ihmisen aikaa ja mitä synty on tehnyt koko luomakunnalle. Paavali viittaa synnytytystuskilla aikaan, joka edeltää kirjaimellista Jeesuksen toista tulemistä.

Tässä kaksiosaisessa kirjassa käsitellään Jeesuksen toista tulemistä. Puhuuko Raamattu rauhan valtakunnasta, joka olisi koko luomakunnalle ja ihmiskunnalle pelastuksen aika? Onko Raamatussa kuvattu valtakunta yksin taivaassa, toisessa ulottuvuudessa, vai ennen sitä myös maan päällä, tässä ulottuvuudessa? Kuinka varhaisimmat kristityt kirjoittajat ymmärsivät profetiaa? Ovatko monet kristityt eksyneet "jesuiittojen salajuoneen"? Miksi osa kristikuntaa uskoo vertauskuvalliseen ja osa kirjaimelliseen selitystapaan? Entä Karitsan häät, viisaat ja tyhmät neitsyet? Onko suuri osa Raamatun profetioista ymmärrettävä kirjaimellisesti vai ovatko ne esim. vertauskuvia kristillisen kirkon ajasta. Onko profetioita loogisinta ymmärtää kirjaimellisesti vai vertauskuvallisesti, jne.?

Kaksiosaisen sarjan ensisijainen tarkoitus ei ole todistella mikä tulkinta on oikea tai mikä on väärä. Kirjoittaja ei pidä kristittyjen tavasta lokeroida eri tavoin Raamattua käsittävät omiin nimettyihin oppisuuntiinsa ja kiistellä siitä kuka on eniten oikeassa. Voitaisiin pikemmin puhua mikä olisi loogista tulkintaa. Ns. kehällisten asioiden käsittämisestä pitäisi osata keskustella toinen toistaan leimaamatta.